

Onderwerp Uitvoeringsprogramma's Leefbaarheid & Veiligheid en
Actieprogramma Mensenhandel
Ter informatie
Steller M. Kammenga, K. Dijkhuis, Q. Genee

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	74 64	Bijlage(n)	3	Ons kenmerk	46814-2022
Datum	2-2-2022	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Voor u liggen het Uitvoeringsprogramma Leefbaarheid en Veiligheid 2022-2024 en het Actieplan Mensenhandel gemeente Groningen 2022-2024 'Naar een gemeente zonder uitbuiting'. Ondanks dat het twee afzonderlijke programma's zijn hebben we besloten deze programma's in samenhang te presenteren als een uitwerking van het Beleidskader Veiligheid 2021-2024.

In maart 2021 presenteerden wij het nieuwe Beleidskader Veiligheid 2021-2024 (kenmerk 310707-2021). De vier ambities en strategieën uit het Beleidskader hebben we in het Uitvoeringsprogramma Leefbaarheid en Veiligheid vertaald naar acties. Op 27 oktober 2021 hebben we in een veiligheidssessie de ontwikkelingen en ambities voor de aanpak mensenhandel met u besproken (zie brief kenmerk 487253-2021). Om recht te doen aan de urgentie op het thema mensenhandel en omdat we stevig inzetten op het versterken van de gemeentelijke aanpak van mensenhandel is hiervoor een zelfstandig actieprogramma opgesteld 'Naar een gemeente zonder uitbuiting'.

Tijdens de coronapandemie is veel aandacht uitgegaan naar de handhaving van de coronamaatregelen. De *lockdowns* hebben op veel inwoners en veiligheidsvraagstukken een stevige impact. Bestaande veiligheidsproblemen en overlastvraagstukken zijn verder onder druk komen te staan. Zo zagen we de afgelopen twee jaar een stevige toename van het aantal demonstraties, die vaker gepaard gingen met geweld. Groningen is opgeschrikt door een aantal ernstige steekincidenten met dodelijke afloop en een moordaanslag op een journalist. De veerkracht van mensen met psychische kwetsbaarheid bleek broos en resulteerde in meer meldingen van personen met verward gedrag. Ook zijn risico's op en signalen van uitbuiting toegenomen doordat meer mensen zich in kwetsbare posities bevinden.

Volgvel 1

Cybercriminaliteit heeft een vlucht genomen. Het besef dat ondermijning een breed maatschappelijk probleem is, is gegroeid. En op een aantal hotspots kampen omwonenden met indringende overlastvraagstukken door jeugdgroepen of excessen van recreatie in het groen. In kwetsbare wijken zijn zowel de ondermijnende criminaliteit als de sociaaleconomische achterstanden onevenredig groot waardoor juist daar ook behoefte is aan een overheid die dichtbij is: om te helpen en om grenzen te stellen.

De groei van Groningen en de toename van de complexiteit en omvang van de leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken vragen om actie en stevige samenwerking. Het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid beslaat vele beleidsterreinen. In dit uitvoeringsprogramma richten we ons op vraagstukken op het terrein van handhaving en (sociale) veiligheid. Vraagstukken die variëren van hinderlijk gedrag, afval op straat, foutparkeren en hondenpoep tot zwaardere vormen van openbare ordeproblematiek en criminaliteit.

Door prioriteiten te stellen en beter samen te werken, kunnen we twee ontwikkelingen samen laten gaan. Een aantrekkelijke en veilige gemeente waar plek is voor iedereen en waar iedereen in vrijheid en veiligheid kan leven.

Uitvoeringsprogramma Leefbaarheid en Veiligheid

Het uitvoeringsprogramma Leefbaarheid en Veiligheid 2022-2024 hebben we voor het eerst samen met OM en politie opgesteld. Het richt zich op de acties en projecten waarmee we uitvoering geven aan het leefbaarheids- en veiligheidsbeleid. In het uitvoeringsprogramma staan de acties op het terrein van ondermijning, digitale criminaliteit en de verbinding tussen veiligheid en zorg, maar ook onze inzet bij evenementen, het gesloten wietexperiment, parkeren en overlast in de openbare ruimte.

De afgelopen jaren is gebleken dat ondermijning in Groningen een veelkoppig monster vormt. Het belang om ondermijning niet alleen als veiligheids- maar ook als een sociaal vraagstuk te beschouwen dringt steeds meer door. Een van de sectoren waar we ons de komende twee jaar specifiek op richten is de vastgoedsector, omdat misstanden en vermogenscriminaliteit hier sterk naar voren komen. Voor de aanpak van misstanden in de verhuursector van kamers en appartementen richten we ons op intensieve controle en handhaving van een geselecteerde groep vastgoedbezitters in combinatie met een integraal ondermijningsonderzoek in samenwerking met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum. Over deze aanpak informeren we uw raad in de loop van 2022.

Onze boa's en toezichthouders zijn een belangrijk en zichtbaar aanspreekpunt voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Samen met onze gebiedsmanagers veiligheid en politie vormen zij de oren en ogen in de wijken en dorpen en hebben daarmee een belangrijke signaalfunctie. Ook spelen onze handhavers een belangrijke rol in het voorkomen van parkeeroverlast en dragen zij bij aan de bereikbaarheid en toegankelijkheid van Groningen.

Inmiddels zijn we gestart met gezamenlijk toezicht door politie en boa's. In weekenden vormen politie en boa's koppels en houden gezamenlijk toezicht op specifieke overlastthema's en locaties die daarom vragen. Met dit Gronings Toezichtmodel versterken we onze samenwerking, niet allen door gezamenlijk toezicht, maar ook door verbeterde informatiedeling.

Naar een gemeente zonder uitbuiting

Mensenhandel maakt een enorme inbreuk op de individuele vrijheid van mensen en is daarmee een van de ernstigste en meest complexe vormen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. In de strijd tegen mensenhandel spelen gemeenten een belangrijke rol. De gemeente is verantwoordelijk voor een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel.¹ Daarom hebben we het Actieprogramma mensenhandel gemeente Groningen 2022-2024 ‘Naar een gemeente zonder uitbuiting’ opgesteld.

Het Actieprogramma is gericht op de aanpak van de verschillende vormen van mensenhandel; seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Aan de hand van de actielijnen willen we een stevige impuls geven aan de aanpak van mensenhandel in de gemeente Groningen. Ons belangrijkste doel is dat seksuele, criminele en arbeidsuitbuiting in de gemeente Groningen niet voorkomt: een gemeente zonder uitbuiting.

Bijzondere aandacht gaat uit naar arbeidsuitbuiting, omdat we hierop een stevige ontwikkeling willen maken. Onze aanpak is gericht op het verbeteren van de informatiepositie van arbeidsmigranten en goed werkgeverschap. Ook als opdrachtgever hebben we een verantwoordelijkheid in het tegengaan van misstanden zoals uitbuiting en oneerlijke concurrentie. Wij spannen ons hiervoor in bij inkoop en aanbestedingen en leven de Wet aanpak schijnconstructies na. De gemeente Groningen staat voor eerlijk werk voor iedereen.

Mensenhandel stopt niet bij de gemeentegrens en kan alleen effectief worden bestreden door samen te werken in de regio. Alleen door (beleids)ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau kunnen we mensenhandel effectief aanpakken. Daarom zijn we aangesloten bij het regionale project ‘Groningen tegen mensenhandel’ en nemen we deel aan landelijke overleggen. Het doel van het regionale project is het realiseren van een toekomstbestendige integrale aanpak van mensenhandel in de provincie Groningen.

Onze kernambities in de aanpak zijn:

- goed signaleren en melden;
- brede bewustwording;
- het vergroten van zicht op aard en omvang;
- slachtoffer- en daderschap voorkomen;
- barrières opwerpen;
- slachtoffers samenhangende hulp en ondersteuning bieden.

De eerste prioriteit is het vergroten van bewustwording over mensenhandel, omdat dit het startpunt is voor het melden van signalen, het aanpakken van daders, het beschermen van slachtoffers en het vergroten van het zicht op aard en omvang. We hebben de Week tegen Mensenhandel benut om met partners over samenwerking te spreken en het thema arbeidsuitbuiting uit te diepen. In het Actieprogramma beschrijven wat we doen op alle actielijnen. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn de

¹ In het Interbestuurlijk Programma (IBP, punt 5.1) en het landelijk programma Samen tegen Mensenhandel is vastgelegd dat elke gemeente een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben.

Volgvel 3

verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid en samenwerking met ketenpartners.

Vervolg

We monitoren de actielijnen uit onze uitvoeringsprogramma's om te kijken of we de beoogde doelen realiseren. Via de begroting, voortgangsrapportages en de jaarrekening informeren wij u over de voortgang op de verschillende ambities van het veiligheidsbeleid en het Actieprogramma Mensenhandel. We geven jaarlijks een update van onze acties en projecten in de uitvoering. We doen dit met een *infographic* waarin we laten zien welke (nieuwe) ontwikkelingen er zijn en waar onze aandacht naar uitgaat. Deze zogenaamde *Highlights* voor 2022 zijn bijgevoegd. Ook organiseren we dit jaar weer een themasessie om een veiligheidsuitdaging met u verdiepend te bespreken.

Uitdagingen op het gebied van ondermijning, maatschappelijke onrust, de druk op de leefbaarheid en veiligheid in kwetsbare wijken en zorg- en veiligheidsvraagstukken doen een groot beroep op onze veerkracht. Veiligheidsontwikkelingen blijven ook onvoorspelbaar en vragen continu om alertheid en ook bijstellen van keuzes. Opgaven die opspelen of vragen om een intensivering betrekken we bij de begroting van 2023. Met de uitvoeringsprogramma's blijven we samen met onze partners, inwoners en ondernemers werken aan een leefbaar, veilig en veerkrachtig Groningen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.